

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

ISTE'MOLCHILAR HUQUQINI HIMOYA QILISH

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

Bilim sohasi:	600 000	- Xizmatlar sohasi
Ta'lim sohasi:	610 000	- Xizmat ko'rsatish sohasi
Ta'lim yo'nalishi:	61010200	- Aholi va turistlarning ovqatlanishini tashkil etish servisi

SAMARQAND – 2024

Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasining «Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida»gi qonuniga sharh. T.: «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyi. 2005, 288 b.
2.	O'zbekiston Respublikasining «Oziq-ovqat mahsulotlarining sifati va xavfsizligi to'g'risida»gi qonuni. Toshkent. 1997 yil 30 avgust.
3.	Normaxmatov R., Xojikulov B. Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish. Ma'ruzalar matni. Samarqand, SamISI, 2008 y.
4.	Axborot manbaalari: http://www.el.tfi.uz – TMI elektron kutubxonasi http://www.sies.uz – SamISI elektron kutubxonasi http://lex.uz – O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi www.ziynet.uz – ta'lim portali

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritishga o'sha;
- fanning mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil fikrlash qobiliyatini namoyon etishga o'sha;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera o'sha;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanning jarayonlarini sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fanning mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera o'sha;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob

TN2	iste'molchilar huquqlarini himoya qilish jamiyati federatsiyasining strukturaviy tuzilishi bo'yicha tasavvurga ega bo'lishi;
TN3	iste'molchilar huquqlarini himoya qilishga qaratilgan Respublikamiz qonunlari bo'yicha nazariy bilimlarni bilishi va ulardan foydalanishni;
Ko'nikma jihatidan:	
TN4	talaba iste'molchi sifatida iste'molchilar huquqlaridan foydalanishni bilishi;
TN5	korxona mutaxassisi sifatida iste'molchilar huquqlarini himoya qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		Ajratilgan soat
M1	«Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida»gi Qonunni qabul qilinishidagi shart-sharoitlar va undagi asosiy atamalar mazmuni	2
M2	Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish jamiyatlari Respublika Federatsiyasining tashkiliy tuzilishi va vazifalari	2
M3	Iste'molchilarning asosiy huquqlari. Tovar to'g'risida ma'lumot	2
M4	Iste'molchilarning tovarlar to'g'risida noto'g'ri ma'lumot berilganda va tovar (ish, xizmat) ning xavfsiz bo'lishiga talab qo'yish huquqi	2
M5	Nuqsonli tovar sotilganda va ishni bajarish, xizmat ko'rsatishdagi shartnoma shartlari buzilgan taqdirda iste'molchining huquqlari	2
M6	Iste'molchilar huquqlarining davlat tomonidan himoya qilinishini ta'minlash	2
M7	«Standartlashtirish to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
M8	«Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
M9	O'zbekiston Respublikasining «Metrologiya to'g'risida»gi Qonunining iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli	2
M10	«Oziq-ovqat mahsulotlarining sifati va xavfsizligi to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
M11	«Aholining sanitariya-epidemiologik osoyishtaligi to'g'risida»gi va «Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida»gi Qonunlarning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
M12	Xizmatlar sohasida qabul qilingan qonunlarning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2

M13	Moliyaviy xizmatlar sohasida iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish va sud orqali iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish	2
M14	«Fuqarolar sog'ligini saqlash to'g'risida»gi va «Dori vositalari va farmosevtika faoliyati to'g'risida»gi Qonunlarning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
M15	Iste'molchi va sotuvchilarning savdo ma'daniyati	2
JAMI:		30
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	«Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida»gi Qonunni qabul qilinishidagi shart-sharoitlar va undagi asosiy atamalar mazmuni	2
A2	Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish jamiyatlari Respublika Federatsiyasining tashkiliy tuzilishi va vazifalari	2
A3	Iste'molchilarning asosiy huquqlari. Tovar to'g'risida ma'lumot	2
A4	Iste'molchilarning tovarlar to'g'risida noto'g'ri ma'lumot berilganda va tovar (ish, xizmat) ning xavfsiz bo'lishiga talab qo'yish huquqi	2
A5	Nuqsonli tovar sotilganda va ishni bajarish, xizmat ko'rsatishdagi shartnoma shartlari buzilgan taqdirda iste'molchining huquqlari	2
A6	Iste'molchilar huquqlarining davlat tomonidan himoya qilinishini ta'minlash	2
A7	«Standartlashtirish to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
A8	«Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
A9	O'zbekiston Respublikasining «Metrologiya to'g'risida»gi Qonunining iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli	2
A10	«Oziq-ovqat mahsulotlarining sifati va xavfsizligi to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
A11	«Aholining sanitariya-epidemiologik osoyishtaligi to'g'risida»gi va «Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida»gi Qonunlarning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
A12	Xizmatlar sohasida qabul qilingan qonunlarning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	2
A13	Moliyaviy xizmatlar sohasida iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish va sud orqali iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish	2
A14	«Fuqarolar sog'ligini saqlash to'g'risida»gi va «Dori vositalari va farmosevtika faoliyati to'g'risida»gi Qonunlarning iste'molchilar	2

	huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati	
A15	Iste'molchi va sotuvchilarning savdo ma'daniyati	2
JAMI:		30

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Respublika iste'molchilar huquqlarini himoya qilish Federatsiyasi va uning tashkiliy tuzilmasi.	4 soat
2	«Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida»gi Qonunining mazmuni bo'yicha referat tayyorlash.	6 soat
3	«Standartlashtirish to'g'risida»gi Qonunining iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli.	4 soat
4	«Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish to'g'risida»gi Qonunining iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli.	6 soat
5	«Metrologiya to'g'risida»gi Qonunining iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli.	6 soat
6	«Oziq-ovqat mahsulotlarining si-fati va xavfsizligi to'g'risida»gi Qonunning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli.	6 soat
7	«Aholining sanitariya-epidemiologik osoyishtaligi to'g'risida»gi Qonun bilan tanishish va referat tayyorlash.	6 soat
8	«Tabiatni muxofaza qilish to'g'risida»gi Qonun bilan tanishish va referat tayyorlash.	6 soat
9.	«Bank va bank xizmatlari to'g'risida»gi Qonun bilan tanishish va referat tayyorlash.	2 soat
10.	«Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida»gi Qonun bilan tanishish va referat tayyorlash.	6 soat
11.	«Shahar yo'lovchilar transporti to'g'risida»gi Qonun bilan tanishish va referat tayyorlash.	2 soat
12.	Kommunal xizmatlar to'g'risidagi qonunlar bilan tanishish va referat tayyorlash.	2 soat
13.	Xizmatlar sohasida qabul qilingan qonunlarning iste'molchilar huquqlarini himoya qilishdagi roli va ahamiyati.	2 soat
Jami:		60

Asosiy adabiyotlar		
1.	Iste'molchi xulq atvori. Safarov B.J. O'quv qo'llanma. - T. "Iqtisodiyot", 2020 y. -164 b.	
2.	O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. T.: O'zbekiston, 1992, 45-bet.	
3.	O'zbekiston Respublikasining "Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi qonuni. 1996 yil.	